

PÄÄTÖS

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tapaus-
kohtaisesta soveltamisesta

Pvm.: 8.7.2014

Dnro: POPELY/9/07.04/2014

HANKE

Pyhäjoen Mäkikankaan tuulivoimahankkeen laajennus

HANKKEESTA VASTAAVA

wpd Finland Oy
Keilaranta 13
02150 Espoo

HANKKEEN KUVAUS

wpd Finland Oy suunnittelee kolmen voimalan lisäämistä Pyhäjoen Mäkikankaan parhaillaan rakenteilla olevan tuulivoimahankkeen eteläpuolelle. Voimalat sijoittuisivat Kalajoen kaupungin puolelle Pyhäjoen ja Kalajoen kunnanrajan läheisyyteen.

Nyt suunnitellut kolme voimalaa sijoittuisivat välittömästi Pyhäjoen Mäkikankaan tuulivoimahankkeen eteläpuolelle. Mäkikankaan hankkeessa on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely, jossa tutkittiin hankkeen toteuttamatta jättämisen lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa, joissa hankealueelle sijoitettaisiin 11 voimalaa tai 14 voimalaa. Mäkikankaan osayleiskaava on saanut lainvoiman ja wpd Finland Oy on hakenut rakennuslupia 11 tuulivoimalalle Mäkikankaan hankealueella. Rakennusluvut myönnettiin 9.4.2013 ja rakennustyöt alueella on aloitettu.

ASIAN KÄSITTELY

Vireille tulo

wpd Finland Oy on pyytänyt kirjeellään 13.5.2014 Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) päätöstä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettelyn) tarpeellisuudesta.

YVA-asetuksen (713/2006) 6 §:n hankeluettelon mukaan tuulivoimalahankkeisiin, joissa laitosten määrä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho on vähintään 30 megawattia, sovelletaan YVA-menettelyä. Hanke alittaa YVA-asetuksen rajan, mutta ELY-keskus voi tehdä päätöksen YVA-menettelyn soveltamisessa yksittäistapauksessa, mikäli hankkeen ominaisuudet, sijainti tai vaikutusten luonne sitä edellyttävät ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4.2 ja 4.3 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Kuuleminen

Harkintapyynnössään wpd Finland Oy katsoo, ettei YVA-menettelyä tulisi soveltaa Pyhäjoen Mäkikankaan tuuli-puiston laajentamiseen kolmella tuulivoimalalla.

Hakemuksessa todetaan, että Mäkikankaan hankkeessa on suoritettu YVA-menettely ja hanke on toteuttamisvaiheessa. Nyt suunnitellut kolme lisävoimalaa ei-

vät sisälly YVA:ssa mukana olleisiin hankevaihtoehtoihin, mutta kokonaisuutena wpd Finland Oy katsoo, ettei hanke poikkea merkittävästi YVA-menettelyssä selvitystä, varsinkin kun YVA-selostuksen maksimivaihtoehtoa (14 voimalaa) ei ole toteutettu. Mäkikankaan nyt rakenteilla olevat 11 voimalaa ovat saaneet lainvoimaiset rakennusluvut, joten kyse on wpd Finland Oy:n näkemyksen mukaan hankkeen laajennuksesta.

ELY-keskus on pyytänyt asiasta lausunnot Pyhäjoen kunnalta, Kalajoen kaupungilta, Pohjois-Pohjanmaan liitolta, Museovirastolta ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseolta. Saaduissa lausunnoissa tuodaan esiin seuraavaa.

Pyhäjoen kunta

Pyhäjoen kunnanhallitus katsoo, että hankkeesta ei ole tarpeen suorittaa YVA-menettelyä.

Kalajoen kaupunki

wpd Finland Oy suunnittelee kolmen teholtaan 3 MW voimalan lisäämistä Pyhäjoen Mäkikankaan tuulivoimapuiston eteläpuolelle. Mäkikankaan tuulivoimahanke on parhaillaan toteuttamisvaiheessa. Hankkeeseen on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely, jossa tutkittiin kahta eri toteutusvaihtoehtoa: alueelle toteutettaisiin 11 tai 14 tuulivoimalaa. Osayleiskaava on lainvoimainen ja alueelle ollaan toteuttamassa 11 voimalaa (yhteensä 33 MW). Voimalat sijoittuvat Pyhäjoen kunnan alueelle. Osayleiskaava ulottuu Kalajoen alueelle maa- ja metsätalousalueena. Hankealueen läheisyyteen sijoittuu tuulivoimapuistoja, joissa on lainvoimainen osayleiskaava (Jokela, Tohkoja, Mustilankangas) ja osayleiskaava vireillä (Juurakko), yhdestä seitsemään kilometrin päässä hankealueesta. Kolmen voimalan osoittamista tutkitaan osayleiskaavoituksella. Voimalat on tarkoitus liittää toisiinsa maakaapeleilla. Voimalat hyödyntäisivät samaa voimajohtolinjaa, joka on jo toteutettu.

YVA-asetuksen 6§:n mukaan 10 tuulivoimalan tai yhteensä 30 MW:n tuulipuistohanke vaatii suoraan YVA-menettelyä. Kalajoen kaupungin mielestä YVA-menettelyä ei tarvitse soveltaa Mäkikankaan tuulivoimapuiston laajennukseen, koska:

- 1) alueelle on tehty ympäristövaikutusten arviointi 14 voimalalle, joista vain 11 voimalaa on toteutettu,
- 2) tuulivoimapuisto ei huomattavasti laajene,
- 3) voimalat eivät sijoitu häiriintyvien kohteiden tai luonnon kannalta herkälle alueelle ja
- 4) hankkeen osalta edetään osayleiskaavan eikä suunnittelutarveratkaisun kautta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto

wpd Finland Oy suunnittelee kolmen voimalan lisäämistä Pyhäjoen Mäkikankaan parhaillaan rakenteilla olevan tuulivoimahankeeseen eteläpuolelle. Voimalat sijoittuisivat Kalajoen kaupungin alueelle. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pyytää lausuntoa siitä, tulisiko hankkeeseen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa hankealueelle ei ole osoitettu merkintöjä. Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa Mäkikankaan alue on osoitettu tuulivoimarakentamiseen soveltuvaksi alueeksi (tv-1 334). 1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013. Kaava tulee lainvoimaiseksi ympäristöministeriön vahvistamispäätöksen jälkeen.

Maakuntakaavan tuulivoima-alueita koskevan vaikutusten arvioinnin mukaan kohteen tv-1 334 toteuttamisella on vaikutuksia maisemaan ja muuttolinnustoon. Alue sijoittuu linnuston päämuuttoreitille sen pullonkaula-alueelle. Lähiympäristöön sijoittuu tärkeitä muutonaikaisia lepäilyalueita. Maisemallisia yhteisvaikutuksia muiden tuulivoima-alueiden kanssa syntyy muun muassa Vasankarin ja Yppärijokilaakson alueille.

Maakuntakaavoituksen yhteydessä laadittiin maakunnan rannikkoalueen käsittävä muuttolinnustoseselvitys, jonka mukaan Kalajoen-Pyhäjoen rannikolla on erityistä merkitystä muuttolintujen kannalta. 1. vaihemaakuntakaavaan sisällytettiin suunnitelumääräys, jonka mukaan "muuttolinnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten ehkäisemiseksi voimalat tulee sijoittaa ensisijaisesti maakuntakaavoituksen yhteydessä määriteltujen muuton painopistealueiden ja tärkeiden levähtämisalueiden ulkopuolelle." Suunniteltu hanke sijoittuu maakuntakaavoituksen yhteydessä määritellylle muuton painopistealueelle. Hanke on tältä osin ristiriidassa 1. valhemaakuntakaavan kanssa, ellei vaikutusten arvioinnin kautta voida osoittaa, että kolmen voimalan lisävoimalan rakentaminen ei olennaisesti lisää muuttolinnustoon kohdistuvia haitta-vaikutuksia.

wpd Finland Oy:n toimittamassa materiaalissa ei ole esitetty Mäkikankaan lähialueelle suunnitellun Juurakon tuulivoimapuiston tietoja. Hankkeilla on todennäköisesti ainakin maisemallisia yhteisvaikutuksia.

Hanke jää yva-asetuksen hankeluettelon tuulivoimahankkeiden kokorajan alapuolelle. Hanke täyttää maakuntakaavoituksen yhteydessä muodostetut tuulivoima-alueiden sijoittamiskriteerit (sijoittuminen suhteessa asutukseen ja ympäristön arvo-kohteisiin) linnustollisesti arvokkaita alueita lukuun ottamatta. Hankealue sijoittuu välittömästi maakuntakaavassa osoitetun tuulivoima-alueen yhteyteen, mitä on pidettävä myönteisenä tuulivoimarakentamisen keskitetyn sijoittamisen näkökulmasta.

Pohjois-Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan hankkeen vaikutukset on mahdollista selvittää riittävällä tavalla kaavoituksen yhteydessä. Vaikutusten arvioinnissa korostuu yhteisvaikutusten selvittäminen rakenteilla olevan Mäkikankaan alueen sekä muiden lähialueen tuulivoimapuistojen kanssa.

Museovirasto

Pohjois-Pohjanmaan ELY on pyytänyt Museovirastolta lausuntoa liittyen Pyhäjoen Mäkikankaan tuulivoimalahankkeen laajennuksen YVA-menettelyn tarvehankintaan.

wpd Finland Oy suunnittelee kolmen voimalan lisäämistä Pyhäjoen Mäkikankaan parhailaan rakenteilla olevan tuulivoimalahankkeen eteläpuolelle. Voimalat sijoittuisivat Kalajoen kaupungin puolelle Pyhäjoen ja Kalajoen kunnanrajan läheisyyteen.

Pyhäjoen Mäkikankaan tuulivoimalahankkeesta tehtiin YVA-arviointi, josta Museovirasto antoi lausuntonsa (MV dnro 029/204/2011 ja dnro 095/304/2012) arkeologisen kulttuuriperinnön suojeluviranomaisena. Museovirasto osallistui viranomaisena hankkeen kaavavalmisteluun ja antoi sen eri vaiheissa lausuntonsa (MV dnro 221/303/2012, MV dnro 643/303/2012). Alueelta tunnetaan muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama Mäkikankaan (muinaisjäännösrekisteritunnus 625010021) röykkiökohde ja kvartsilouhos.

Hankkeen kaavoituksen tausta-aineistoksi alueella suoritettiin vuonna 2011 arkeologinen inventointi, jossa ei havaittu alueelta uusia muinaisjäännöksiä. Kaavaselostuksen ja ympäristövaikutusten arvioinnin perusteella muinaisjäännösten suojelu on hankealueella turvattu.

Museovirasto arvioi, että Mäkikankaan tuulivoimalahankkeen laajennuksessa ei ole tarvetta YVA-menettelyyn, mutta hankkeen laajentuminen vaatii arkeologisen selvityksen täydentämistä muutoksen osalta.

Rakennetun ympäristön ja maiseman suojeluviranomaisena toimii Pohjois-Pohjanmaan museo.

Pohjois-Pohjanmaan museo

wpd Finland Oy suunnittelee kolmen tuulivoimalan lisäämistä Pyhäjoen Mäkikankaan parhailaan rakenteilla olevan tuulivoimahankkeen (11 voimalaa) eteläpuolelle. Voimalat sijoittuisivat Kalajoen kaupungin puolelle Pyhäjoen ja Kalajoen kunnanrajan läheisyyteen.

Suunniteltujen Mäkikankaan laajennusalueen tuulivoimalaitosten yksikkötehot olisivat noin 3 MW eli kokonaisteho olisi yhteensä 9 MW. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus olisi sama kuin Mäkikankaan muiden voimaloiden eli noin 200 metriä. Tuulivoimaloiden tuottama energia siirretään maakaapeleilla joko Mäkikankaan rakenteilla olevaan sähköasemaan tai Jokelan tulevaan sähköasemaan.

Mäkikankaan hankkeen kolmelle lisävoimalalle on tarkoitus tehdä Mäkikankaan osayleiskaavan muutos ja laajennus Kalajoen kaupungin alueelle. Sen yhteydessä suoritetaan tarvittavat lisäselvitykset ja maastotyöt. Pyhäjoen Mäkikankaan tuulipuiston osalle on tehty YVA-selvitys.

Pohjois-Pohjanmaan museon arvion mukaan Pyhäjoen Mäkikankaan tuulivoimaston Kalajoen kaupungin puoleiselle maa-alueelle sijoittuvan kolmen tuulivoimalan laajennushankkeen yhteydessä on mahdollista selvittää kaavoituksellisin keinoin hankkeen vaikutukset vaikutusalueella sijaitseviin arvokkaisiin maisema-alueisiin ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteisiin.

Maankäytön suunnittelu

Tarveharkintahakemuksessa todetaan, että lähimmät rakennetut kohteet ovat suunnitellun laajennusalueen lounaispuolella valtatie 8 varrella noin yhden kilometrin etäisyydellä laajennusalueen rajasta sekä alueen eteläpuolella 1,3 kilometrin etäisyydellä laajennusalueen rajasta. Vastaavat etäisyydet lähimmistä asunnoista alustaviin voimalapaikkoihin ovat n. 1500 metriä ja n. 1700 metriä. Kalajoen Vasankarin kylään on etäisyyttä noin kolme kilometriä. Lisäksi suunnitellun laajennusalueen läheisyydessä on 3 turkistarhaa n. 1,3-1,5 kilometrin etäisyydellä. Mäkikankaan osayleiskaavan alueella on maa-ainesten ottoalue.

Pyhäjoella ja Kalajoella on voimassa vuonna 2005 vahvistettu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava. Lainvoimaisessa maakuntakaavassa ei ole osoitettu tuulivoimalueita manneralueille, mutta Mäkikankaan hankealue sisältyy 2.12.2013 hyväksytyyn maakuntakaavauudistuksen 1. vaihekaavaan. Nyt suunniteltu Mäkikankaan hankkeen laajennus sijoittuisi hieman tv-merkinnän etelälaidan ulkopuolelle.

Voimassa olevassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa ei ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta Mäkikankaan tuulivoimahankkeen suunnitellulle laajennusalueelle. Suunniteltua laajennusaluetta sivuaa kevyen liikenteen yhteystarvemerkinä sekä luonnon monikäyttöalueeksi merkitty alue. Hankealue kuuluu osittain laajempaan kaupunki-maaseutu-vuorovaikutusalueeseen, jolla kehitetään erityisesti kaupungin ja maaseudun vuorovaikutukseen perustuvaa elinkeinotoimintaa, etätyötä ja asumista.

Hakemuksen mukaan Mäkikankaan tuulipuistoalueella on hyväksytty tuulivoimaosayleiskaava (MRL 77 § a). Kalajoen kaupungin puolella osa laajennuksesta sijoittuisi Vasankarin oikeusvaikutuksettomaan osayleiskaavan (vuodelta 1986) maa- ja metsätalousalueelle (M) ja maa-ainestenottoalueelle (EO). Mäkikankaan eteläpuolella sijaitsevat Jokelan ja Tohkojan tuulivoimahankkeiden lainvoimaiset osayleiskaavat. Pyhäjoen kunnan puolella lähimmät yleiskaavat ovat Merenrannikon rantayleiskaava (Yppärin kylä, eteläinen osa) sekä Yppärin osayleiskaava, joiden etäisyys Mäkikankaan suunnitellusta laajennuksesta on n. 2-3 km. Mäkikankaan hankealueella, suunnitellulla laajennusalueella tai voimajohtoreitin varrella ei ole asemakaavoja.

Pohjois-Pohjanmaan liitto tuo esiin lausunnossaan, että 1. vaihemaakuntakaavaan sisällytettiin suunnittelumääräys, jonka mukaan "muuttolinnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten ehkäisemiseksi voimat tulee sijoittaa ensisijaisesti maakunta-kaavoituksen yhteydessä määriteltujen muuton painopistealueiden ja tärkeiden levähtämisalueiden ulkopuolelle." Suunniteltu hanke sijoittuu maakunta-kaavoituksen yhteydessä määritellylle muuton painopistealueelle, joten hanke on tältä osin ristiriidassa 1. valhemaakuntakaavan kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan liitto toteaa vielä, että hanke täyttää maakunta-kaavoituksen yhteydessä muodostetut tuulivoima-alueiden sijoittamiskriteerit (sijoittuminen suhteessa asutukseen ja ympäristön arvokohteisiin) linnustollisesti arvokkaita alueita lukuun ottamatta. Hankealue sijoittuu välittömästi maakunta-kaavassa osoitetun tuulivoima-alueen yhteyteen, mitä on liiton mukaan pidettävä myönteisenä tuulivoimarakentamisen keskitetyn sijoittamisen näkökulmasta.

Pohjois-Pohjanmaan liiton, Kalajoen kaupungin ja Pyhäjoen kunnan näkemysten mukaan hankkeen vaikutukset on mahdollista selvittää riittävällä tavalla kaavoituksen yhteydessä. Museovirasto arvioi, että Mäkikankaan tuulivoimalahankkeen laajennuksessa ei ole tarvetta YVA-menettelyyn, mutta hankkeen laajentuminen vaatii arkeologisen selvityksen täydentämistä muutoksen osalta.

Liittyminen muihin hankkeisiin

Mäkikankaan hankealueen läheisyydessä n. 1,5-5 km etäisyydellä sijaitsee useita muita tuulivoimahankkeita. Kalajoen kunnan alueella sijaitsevat Tohkojan ja Jokelan tuulivoimahankkeet ovat käyneet läpi YVA-menettelyn. Juurakon tuulivoimahankkeesta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on 1.7.2013 päättänyt, ettei hankkeeseen sovelleta YVA-menettelyä. Lisäksi YVA-menettelyn läpikäynyt Mustilankankaan tuulivoimahanke sijaitsee n. 7 km etelään Mäkikankaan tuulipuistosta.

Fennovoima Oy on valinnut Pyhäjoen Hanhikiven niemen uuden ydinvoimalaitoksensa rakentamispaijaksi. Ydinvoimalaitoksen alue sijaitsee Pyhäjoen kunnan ja Raahen kaupungin raja-alueella Hanhikiven niemessä. Alue sijoittuu n. 20 km etäisyydelle Mäkikankaan tuulivoimahankkeesta.

Ympäristöselvitys YVA-tarveharkintaa varten

Mäkikankaan hankealueen ympäristöä ja Mäkikankaan hankkeen ympäristövaikutuksia on selvitetty kattavasti Mäkikankaan tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (päättynyt 14.6.2012) ja osayleiskaavassa (hyväksytty 19.12.2012 Pyhäjoella ja 23.4.2013 Kalajoella). Suunnitellun laajennusalueen vaikutusten arvioinnissa voidaan hakemuksen mukaan hyödyntää jo kerättyä tietoa. Vaikutusten arviointia on tarkoitus päivittää ja laajennusaluetta inventoida osayleiskaavan laajennuksen ja muutoksen yhteydessä.

Ympäristöselvityksen mukaan wpd Finland Oy:ssä on laadittu alustavat WindPro-laskelmat Mäkikankaan hankkeen laajennuksen melun ja varjon vilkkumisen vaikutuksista. Alustavien mallilaskelmien tulosten perusteella Mäkikankaan tuulipuiston laajennuksesta ei aiheudu valtioneuvoston päätöksen meluohjearvoja eikä ympäristöministeriön suosituksia ylittäviä meluvaikutuksia eikä myöskään varjon vilkkumisen suositusarvoja ylittäviä vaikutuksia lähimmille asuin- tai loma-asuinalueille. Mallinnusta aiotaan tarkentaa voimaloiden sijaintien tarkentuessa sekä tarkastella mahdollisia yhteisvaikutuksia muiden lähialueiden tuulivoimahankkeiden kanssa yleiskaavatyön yhteydessä.

Mäkikankaan tuulipuiston laajennusalue on selvityksen mukaan suurimmaksi osaksi ojitettua talousmetsää, mutta alueella on jonkin verran kalliopaljastumia sekä vartuneempaa puustoa alueen länsiosissa.

Mäkikankaan tuulipuiston alueelle sijoittuu olemassa olevan tiedon mukaan yksi muinaisjäänös, Mäkikankaan kiviröykkiö (tunnus: 652010021). Museoviraston muinaisjäänösrekisterin perusteella tuulipuiston laajennusalueella ei sijaitse muinaisjäänöksiä.

Mäkikankaan suunnitellun laajennuksen alueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei selvityksen mukaan sijoitu maiseman tai kulttuuriympäristön arvokohteita. Mäkikankaan tuulipuiston vaikutusalueelle (n. 30 km) sijoittuu kuitenkin useita maakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, valtakunnallisesti merkittäviä rakennetun ympäristön kohteita sekä Kallojen valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (n. 26 km etäisyydellä). Lähimmät arvokohteet ovat Pohjanmaan rantatie (n. 1 km) ja Sunin kylä (n. 2 km).

Selvityksessä todetaan, että tuulipuistoalueella tai sen lähiympäristössä, tai liityntäjohtoreitin varrella ei sijaitse ympäristöhallinnon OIVA-aineistojen perusteella pohjavesialueita. Lähin pohjavesialue on Kaivosojan pohjavesialue n. 4 km etäisyydellä (III-luokka). Lähin I-luokan pohjavesialue (Kötinkangas) sijaitsee n. 14 km hankealueen koillispuolella.

OIVA-aineistojen perusteella tuulipuistoalueella tai sen läheisyydessä, tai liityntäjohtoreitin varrella ei ole arvokkaita harju-, moreeni- tai kallioalueita. Mäkikankaan tuulipuiston osayleiskaavan alueella on kuitenkin rajattu paikallisesti arvokas kallioalue metsälakikohteena (luo 3-merkintä).

Suunnitellulla Mäkikankaan tuulipuiston laajennusalueella tai sen läheisyydessä ei selvityksen mukaan ole Natura 2000 -verkoston kohteita tai muita luonnonsuojelualueita. Lähimmät Natura-alueet ovat Rajalahti-Perilahti (FI1104202), Kalajoen suisto (FI1000012), Sunin alue (FI1104203) sekä Vainionhaka (FI1000018). Rajalahti-Perilahti sekä Kalajoen suisto ovat liitetty Natura 2000 -verkostoon sekä luontodirektiivin (SCI) että lintudirektiivin (SPA) mukaisina alueina. Rajalahti-Perilahti kuuluu lisäksi lintuvesiensuojeluohjelmaan ja Kalajoen suisto rantojen suojeluohjelmaan. Selvityksessä todetaan, että Mäkikankaan tuulipuiston YVA:n yhteydessä on tehty Natura-tarvearviointi, jossa hankkeen vaikutuksia läheisille lintudirektiivin perusteella suojelulle Natura-alueille on arvioitu. Mäkikankaan tuulipuiston ei todettu aiheuttavan merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Natura-alueiden suojeluperusteille.

Muita lähialueiden ympäristön arvokohteita todetaan olevan soidensuojeluohjelmaan kuuluva Kaakkurinnevan alue, joka sijaitsee n. 6 km suunnitellusta laajennusalueesta etelään sekä Suomen tärkeisiin lintualueisiin (Finiba) kuuluvat Letto-Keskuskarit (etäisyys n. 8,5 km) ja Yppäriin lahdet (etäisyys n. 6 km).

Mäkikankaan tuulipuiston laajennusalueen pesimälinnustoseelvityksessä on havaittu yhteensä 45 maalintulajia. Alueella tavattiin yhdeksän huomionarvoista lajia, joiden

joukossa ei ole luonnonsuojeluasetuksella erityisesti suojeltavaksi tai uhanalaiseksi säädettyjä lajeja.

Selvityksessä mainitaan, että vuoden 2011 kevätmuutontarkkailun valossa suunniteltu tuulipuistoalue sijoittuu keskelle Perämeren rannikkolinjaa muuttavien laulujoutsenen ja hanhien muuttoreittiä. Syksyllä lintujen muuton todetaan suuntautuvan Perämeren rannikkoalueelle kevään tavoin, mutta ei ole kaikilta osin yhtä keskittyntä.

wpd Finland Oy:n Jokelan ja Mäkikankaan tuulipuistohankkeissa tehdyssä lepakoselvityksessä on selvityksen mukaan tehty pitkäkestoisessa seurannassa ainoastaan yksittäisiä havaintoja pohjanlepakosta. Todetaan, että karttatarkastelun perusteella Mäkikankaan laajennuksen alue on hyvin samankaltaista kuin Mäkikankaan tuulipuistoalue, mikä ei ole lepakoille parhaiten soveltuvaa maastoa. Suuntaa antavasti selvityksessä arvioidaan, että lepakoita esiintyy Mäkikankaan laajennuksen tuulipuistoalueella vähän.

Suunnitellulla Mäkikankaan tuulipuiston laajennusalueella on suoritettu liito-oravaselvitys 2011, jolloin alueella todettiin yksi liito-oravareviiri. Reviiri on sama kuin Kalajoen kaupungin puolella Mäkikankaan osayleiskaavaan s-1 merkinnällä merkitty reviiri, mutta reviiri jatkuu myös laajennusalueen puolelle. Mäkikankaan tuulipuiston laajennusalueen todetulta liito-oravan asuttamasta metsiköstä löydettiin viisi lajin käyttämää pesäpuuta, jotka lähiympäristöineen tulkittiin liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi.

Selvityksessä todetaan, että hankkeen kaavoitusta varten laadittavissa maastoselvityksissä tullaan selvittämään sekä lepakoiden että liito-oravien esiintymistä alueella. Mahdolliset lisääntymis- ja levähdyspaikat otetaan huomioon tuulipuiston jatkosuunnittelussa. Myös muiden luontodirektiivin liitteen IV (a) lajien mahdollista esiintymistä laajennusalueella ja hankkeen vaikutuksia tullaan arvioimaan asiantuntija-arviona ja tarvittaessa tehdään maastotöitä.

RATKAISU

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus päättää, että Pyhäjoen Mäkikankaan tuulivoimahankkeen laajennukseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Perustelut

Arviointimenettelyä tulee 1.6.2011 voimaan tulleen YVA-asetuksen (713/2006) muutoksen perusteella soveltaa tuulivoimalahankkeeseen, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 30 megawattia.

ELY-keskus voi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n 2 momentin perusteella tehdä sen lisäksi päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa, jos hanke todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioiden, merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Hankkeella ei ole ennalta arvioiden sellaisia merkittäviä haitallisia vaikutuksia asutukseen, ihmisen terveyteen, elinoloihin, viihtyvyyteen, suojelu- tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin kohteisiin, kaukomaisemaan tai luonnon monimuotoisuuteen, jotka olisi selvitettävä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisessa menettelyssä.

Suunnitellut kolme uutta voimalaa jäävät sellaisenaan YVA-asetuksen rajan alapuolelle, mutta yhteensä Mäkikankaan tuulipuisto käsittäisi laajennuksen jälkeen 14

voimalaa. YVA-asetuksen 6 §:n mukaan YVA-menettelyä tulee soveltaa vähintään 10 voimalaitoksen tai teholtaan 30 MW:n tuulivoimalahankkeisiin, eikä hankkeen pilkkominen saa johtaa YVA-menettelyä koskevan säännösten toteuttamatta jättämiseen. wpd Finland Oy:n tarkoituksena oli rakentaa alueelle lähtökohtaisesti 11 tai 14 tuulivoimalaitosta. Koska 11 voimalaitoksen osayleiskaava on saanut lainvoiman, tuulivoimalaitokset rakennusluvan ja hankkeen toteutus on meneillään, ELY-keskus katsoo, ettei puheena olevan 3 lisävoimalan voida katsoa olevan jo luvat saaneen hankkeen pilkkomista, vaan asiaa on arvioitava siltä kannalta, aiheuttavatko 3 lisävoimalaa laadultaan ja laajuudeltaan myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomiioon ottaen sellaisia vaikutuksia, että hankkeeseen on sovellettava YVA-menettelyä. Asiakirjoihin liitetyn ympäristöselvityksen ja muun tiedon valossa tällaisia vaikutuksia ei voida katsoa aiheutuvan.

Mikäli hanke muuttuu nyt esitetystä tai sitä myöhemmin laajennetaan, tulee YVA-menettelyn tarve arvioida uudestaan.

Kaavoituksessa huomioon otettavaa

Mäkikankaan tuulivoimahankkeen laajennukseen on tarkoitus laatia Mäkikankaan osayleiskaavan muutos ja laajennus. wpd Finland Oy valmistelee kaavoitusaloitteen jättämistä Kalajoen kaupungille. Kaavaa laadittaessa on otettava huomioon maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 39 §:n mukaisten yleiskaavan sisältövaatimusten lisäksi tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (MRL 77b §). Yleiskaavoituksessa tulee kiinnittää huomiota selvitysten riittävään tasoon.

Rakennetun kulttuuriympäristön kuvailu on ympäristöselvityksessä puutteellinen maakunnallisesti merkittävien kohteiden osalta. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida myös maakunnallisesti arvokkaat kohteet.

Hankkeen jatkosuunnittelussa on syytä ottaa huomioon Museoviraston esiin tuomat seikat arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Hankkeen melumallinnus ja mallinnustietojen raportointi tulee tehdä Ympäristöministeriön uusimman ohjeistuksen mukaisesti (Ympäristöhallinnon ohjeita 2/2014, 3/2014 ja 3/2014).

Vaikutusten arvioinnissa korostuu yhteisvaikutusten selvittäminen rakenteilla olevan Mäkikankaan alueen sekä muiden lähialueen tuulivoimapuistojen kanssa. Maisemallisia yhteisvaikutuksia muiden tuulivoima-alueiden kanssa syntyy muun muassa Vasankarin ja Yppärijokilaakson alueille.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994) ja laki sen muuttamisesta (458/2006).

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006) ja asetus sen muuttamisesta (359/2011).

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan (laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 19 §:n 3 momentti).

KUULUTTAMINEN

Päätös on nähtävillä Pyhäjoen kunnan ja Kalajoen kaupungin virallisilla ilmoitustauluilla ja sähköisenä osoitteessa www.ymparisto.fi/YVA > YVA-päätökset > Pohjois-Pohjanmaa > Energiantuotanto

Johtaja
Rakennusneuvos

Heikki Aronpää

Ympäristöasiantuntija

Heli Kinnunen

- PÄÄTÖS** wpd Finland Oy, Keilaranta 13, 02150 Espoo, saantitodistuksin
- MAKSU** maksutta
- LIITE** Valitusosoitus
- TIEDOKSI** Pyhäjoen kunta
Kalajoen kaupunki
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Museovirasto
Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseo
Suomen ympäristökeskus

VALITUSOSOITUS

Liite ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 6 § :n mukaiseen päätökseen

Valitusviranomainen

Hankkeesta vastaava saa hakea muutosta tähän päätökseen **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta,
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan sekä
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,
- asiamiehen valtakirja sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on kello 8.00 - 16.15. Valituskirjelmän toimittamisesta telekopiona tai sähköpostina säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003)

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot

käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

telekopio: 029 56 42841

sähköpostiosoite: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

puhelin: 029 56 42800

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.